

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.VI.22.232/2011/4.szám

A Kúria a dr. K. Farkas István ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Mészáros Attila ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Bács-Kiskun Megyei Bíróságon 10.a.P.20.403/2010. szám alatt folyamatban volt és a Szeged i Ítéltábla Pf.III.20.238/2011/6. számú ítéletével befejezett perében, a jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - a 2012. szeptember 4-én megtartott tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 738.300 (hétszázharmincnyolcezer-háromszáz) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes az általa vezetett Toyota Avensis típusú személygépkocsival 2006. augusztus 6-án 02:45 órakor - K. lakott területén kívül - K. felől N. irányába közlekedett a főúton. A főút X méterénél az úttest jobb oldaláról, füves, bokros területről a féktávolságon belül egy őzbak ugrott az úttestre. A felperes balra kormányzott, de az ütközést nem tudta elkerülni, a gépkocsi átsodródott a bal forgalmi sávba, ahol összeütközött a szemből szabályosan érkező és az ütközés elkerülése érdekében jobbra húzódo Volkswagen Sharan típusú személygépkocsival. A baleset következtében a Toyota típusú személygépkocsi egyik utasa az életét vesztette, a felperes, házastársa, valamint a Volkswagen vezetője súlyos sérüléseket, a Toyota másik két utasa és a Volkswagen utasa könnyebb sérüléseket szenvedtek. Az útszakaszon vadveszélyt jelző tábla nem került kihelyezésre, a területen az alperes a vadászatra jogosult. A totálkárosra tört Toyota típusú személygépkocsi a felperes édesanyja tulajdonában állt, aki követelését a felperesre engedményezte.

A felperes keresetében kérte az alperes kötelezését a felmerült kára megtérítésére, tekintettel arra, hogy nem tett eleget a kár megelőzési kötelezettségének, az úton vadveszélyt jelző tábla nem került kihelyezésre, a baleset pedig párházi időszakban, a vad rendellenes magatartása folytán következett be.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, utalt arra, hogy az adott területen nem kellett fokozottan számítani vad megjelenésére.

A megismételt eljárás során az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljárás másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben, a perköltségek tekintetében megváltoztatta, egyebekben pedig helybenhagyta azt.

A jogerős ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság részéről megtörtént a Pp. 3. §-ának (3) bekezdése és a 141. §-ának (2) bekezdése szerinti megfelelő tájékoztatás, továbbá lefolytatásra került a korábbi hatályon kívül helyező végzésben foglaltaknak megfelelően a szükséges bizonyítási eljárás.

A Ptk. 346. §-ának (1) és (2) bekezdése alapján a felek egymás közti viszonyában a felelősség általános szabályait kellett alkalmazni, felróhatóságuk hiányában pedig, ha a kár egyikük fokozott veszéllyel járó tevékenysége körében bekövetkezett rendellenességre vezethető vissza, a kárt ez a fél köteles megtéríteni.

A felperes vétlen volt a baleset bekövetkeztében, a részéről rendellenesség sem merült fel. Az alperes oldalán a rendellenesség körében kellett vizsgálni azt, hogy az adott útszakaszon állt-e fenn vadveszély. A területen az állatállomány száma átlagosnak tekinthető, ezért az úton ebből eredő folyamatos vadveszély nem állt fenn. Az őzek helyhez kötött életmódot folytatnak, kerítések és más út menti objektumok sem terelheték őket a baleset helyszínére. A baleset időpontja az őzek párházi időszakára esett ugyan, de nem bizonyított, hogy a káresemény emiatt következett volna be. Nem merült fel olyan adat, amely szerint a balesetet okozó állat más őzet hajtott volna, vagy menekülve, futva került volna az úttestre. A felperes által rendellenesnek talált mozgását a két irányból közeledő járművek fénye elől történő menekülése okozhatta. Az adott területen 2005. évben volt ilyen jellegű baleset, mindezek alapján az alperes tevékenysége körében bizonyított rendellenesség nem volt megállapítható.

A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és a keresetének helyt adó döntés meghozatalát. Kérte

továbbá a részletfizetési kérelméről szóló rendelkezés megváltoztatását az általa előterjesztetteknek megfelelően oly módon, hogy az összes felmerült költséget havi 5.000 forintot, de legfeljebb havi 10.000 forintot kitevő részletekben törleszthesse.

A felülvizsgálati kérelem indokolása szerint a jogerős ítélet a Pp. 206. §-ában foglaltak megsértésével a szakvéleményt aggálytalannak fogadta el, figyelmen kívül hagyva a felperes azzal kapcsolatos észrevételeit. Nem volt tekintettel a Kúria eseti döntésekben megmutatkozó iránymutatására, ilyenekre nem is hivatkozott. A felperes álláspontja szerint az alperes felróhatóan nem tett eleget kárelhárítási kötelezettségének a vadveszélyt jelző tábla kihelyezésének elmulasztásával. Ennek eldöntéséhez nem volt szükség szakvéleményre, míg egy másik ügy szerint ahhoz sem kellett szakvélemény, hogy rendellenesnek minősül az, ha magas partfalról ugrik az állat az úttestre.

A perbeli esetben a helyszín értékeléséhez ugyancsak nem lett volna szükséges a szakvélemény, amely egyébként abszurd módon azt állapította meg, hogy az út mellett található kilométeres kerítések nem befolyásolták a vadakat az úton való átkelőhelyük megválasztásában. A szakvélemény beszerzése csak egy lehetőség volt és ugyancsak egy eljárásjogi lehetőség a felperes részére az, hogy az általa nem elfogadható szakvéleménnyel szemben ellenbizonyítást tegyen. A bíróságnak azonban hivatalból kell korrigálnia az érthetetlen, ellentmondásos, vagy hiányos szakvéleményt.

A másodfokú bíróság több helyen tévesen hivatkozott vissza arra a korábbi hatályon kívül helyező végzésre, amely alapján a felperes úgy vélte, hogy további tanúbizonyításra nincs szükség. Csak az elsőfokú bíróság felhívására kérte az életvitelszerűen nem ott tartózkodó tanúk meghallgatását és a szőlőterületet művelők felkutatását. A szakértő kirendelését eredetileg csak a vadászterület gondozása körében felmerülő, valamint a párzási időszakban előforduló rendellenességek miatt indítványozta és miután - a helyszíni szemlével együtt - ez is elmaradt, ezért írta elő a másodfokú bíróság annak lefolytatását. A szőlőt művelő személyek meghallgatására ezt követően sem került sor és kérdéses, hogy milyen ügyben sikerült bizonyítani azt, hogy az állat rendellenes magatartását a párzási időszakban az okozta, hogy az másik őzet hajtott, vagy őt üldözték. Előadta továbbá, hogy az alperes nem nyilatkozott a részletfizetés iránti kérelemre, a felperes jövedelme pedig meg sem közelíti a megállapításra került havi 30.000 forintot, kérte ezért e tekintetben is a jogerős ítélet megváltoztatását.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására és a felperes perköltségben történő marasztalására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A jogerős ítélet az ügy elbírálásához szükséges mértékben feltárt és helyesen megállapított tényállás alapján helytálló jogi következtetésekre jutott, jogszabálysértés nem történt.

A jogerős ítéletben foglaltaknak megfelelően a hatályos jogszabályok értelmében a Ptk. 346. §-ának (1) és (2) bekezdése alapján azt kellett vizsgálni, hogy a káresemény bekövetkezte melyik félnek róható fel, ha pedig ilyen fél nincs akkor azt, hogy a kár melyikük fokozott veszéllyel járó tevékenysége körében bekövetkezett rendellenességre vezethető vissza.

A felperes keresetére tekintettel a jogerős ítélet helyesen állapította meg, hogy az alperes felróható magatartást nem tanúsított és a működési körében sem történt rendellenesség.

A vadveszélyt jelző tábla kihelyezésének elmulasztása akkor lett volna jogellenes magatartás az alperes részéről, ha az adott hely vadveszélyesnek minősül. A rendelkezésre álló peradatok szerint azonban az adott útszakaszon az elmúlt időszakban összesen egy alkalommal - egy évvel ezt a balesetet megelőzően - történt ilyen jellegű ütközés, amiről az alperest egyébként nem is értesítették. Nem merült fel olyan adat, amelyből az alperesnek a vadveszély fokozódására kellett volna következtetnie, a vadállomány sem növekedett az utóbbi időben nagyobb mértékben, az pedig, hogy alkalmanként láttak ott vadat, még nem indokolja a tábla kihelyezését.

A vad megjelenése az élőhelyén keresztül vezető közúton - a hosszabb ideje kialakult és irányadó joggyakorlatnak megfelelően - önmagában nem jelent rendellenességet. Rendellenesség akkor mutatkozik, ha a vad kifejezetten gépjárművek gyors és biztonságos közlekedésére szolgáló gyorsforgalmi úton (autóút, autópálya) jelenik meg, vagy olyan helyen, amely nem tekinthető a természetes élőhelyének, így felbukkanására a gépkocsivezetőnek nem kellett számítania. Ilyen eset volt a hivatkozott BH2006.150. számú eseti döntés, ahol a vad egy város belterületén, magas partfalról leugorva került a gépjármű elé.

A perbeli esetben lakott területen kívül, ligetes, bokros, tanyás területen, egyszerű közúton következett be a baleset egy olyan helyen, ami a vad természetes élőhelyéül szolgál. Az ott történt megjelenése egy nyári éjszakán és az úton való mozgása ezért önmagában még nem tekinthető rendellenesnek. Megalapozottan került sor a szakértő kirendelésére, aki az állatok adott időszakban történő viselkedésére tudott szakértői véleményt adni. Az őzbak azonban a perbeli esetben a felperes személyes előadása szerint

először az út szélén állt meg, majd a járművektől megriadva kezdett mozgásba, azaz rendellenes magatartást nem tanúsított. Nem került még csak előadásra sem a felperes részéről olyan körülmény, amely arra utal volna, hogy az állat valamely a szokásostól eltérő viselkedése vezetett volna a baleset bekövetkezéséhez.

A részletfizetés tárgyában - tekintettel arra, hogy az ezzel kapcsolatos igényét a felperes a fellebbezésében terjesztette elő - a másodfokú bíróság ítéletében döntött a teljesítési határidő meghatározásával (Pp. 217. § (3) bekezdés). A jogerős ítélet ezen rendelkezésével szemben a felperes fellebbezéssel nem élhet, ezért a Kúria az azzal kapcsolatos kérelmét is felülvizsgálati kérelemként bírálta el. A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése szerint azonban felülvizsgálati kérelem csak jogszabálysértésre hivatkozással terjeszthető elő, jogszabálysértésre pedig a kérelem elbírálása során nem került sor. A másodfokú bíróság mérlegeléssel állapította meg a fizetendő havi részletet, mérlegelése nem volt jogsértő, mert a felperes jövedelmi és vagyoni viszonyain felül az alperes méltányos érdekeire is tekintettel kellett lennie. Az ügyvédi munkadíjból eredő - kamatmentes - tartozás több év alatt történő megfizetése nyilvánvalóan sértené az alperes méltányolható érdekeit, ezért a másodfokú bíróság által megállapítottnál lényegesen kisebb összegű törlesztőrészlet nem lett volna engedélyezhető, így az alkalmazott mérlegelés nem tekinthető jogszabálysértőnek.

A Kúria a kifejtettekre tekintettel a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet figyelemmel annak helyes indokaira a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban is irányadó Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint kötelezte az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperest az alperes javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2), (5) és (6) bekezdése alapján a ténylegesen végzett ügyvédi tevékenységgel arányosan megállapított - és a 4/A. § (1) bekezdése szerint ÁFÁ-val növelt összegű - ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes személyes költségmentessége folytán a Pp. 270. §-a szerint alkalmazott 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2012. szeptember 4.

Dr. Kollár Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Puskás Péter s.k. előadó

bíró, Tamáné dr. Nagy Erzsébet s.k. bíró

*A kiadmány hitelével:
tisztviselő*